

Razpis Mreže gozdnih vrtcev in šol Slovenije za ŠOLSKO LETO 2015/2016

TEMA RAZPISA

Z OTROKI V PRAGOZD

Izhodišča

V okviru 2. srečanja **Mreže gozdnih vrtcev in šol Slovenije**, ki je potekalo v **pragozdu Rajhenavski Rog**, je s strani gozdarja Tomaža Hartmana prišla pobuda za pomoč pri oblikovanju gradiv, učnih pripomočkov na temo **PRAGOZD in GOZDNI REZERVATI v Sloveniji**. Dejstvo je, da so pragozdni ostanki in rezervati v Sloveniji dokaj neznani, ne samo otrokom, ampak tudi širši javnosti. Otroci poznajo v večini tropske pragozdove iz risank in filmov, v katerih prevladuje pestro, barvito, rahlo eksotično življenje, ampak ali vedo, da imamo pragozdove tudi v Sloveniji?

Kljub temu, da v naših pragozdnih ostankih in gozdnih rezervatih ne najdemo levov, opic, pisanih in vreščavih ptic, gromozanskih kač, pa ti biseri neokrnjene narave predstavljajo pomemben življenjski prostor za vrsto ogroženih živali in rastlin, ki so bile v mnogih Evropskih državah iztrebljene (volk, rjavi medved, planinski orel, orel belorepec, idr.).

Pragozdovi in gozdni rezervati v Sloveniji so edinstveni v zgradbi in delovanju, marsikomu nedostopni ne samo vizualno in razumsko, ampak tudi srčno, duhovno. Časovna in prostorska dimenzija pragozda je tista, ki človeku pripoveduje zgodbe in ga očara, le če mu zna prisluhni. V njih je zapisana zgodovina in v njih lahko slutimo našo prihodnost. Pragozd ni samo učilnica za vse naravoslovce, filozofe, zdravnike, fizike, zgodovinarje in ljubitelje neokrnjene narave, ampak je lahko tudi ogledalo današnji družbi. Kljub težavnim razmeram in nenehni borbi za življenje je v pragozdu vseskozi ohranjen zdrav odnos do življenja.

Zanima nas, kako približati te skrivnostne bisere neokrnjene narave otrokom, da jih bodo znali ceniti in ohranjati za naslednje rodove?

Zato Vas vabimo, da se nam v tem šolskem letu pridružite pri raziskovanju **PRAGOZDOV IN GOZDNIH REZERVATOV** v Sloveniji.

Mreža gozdnih vrtcev in šol Slovenije
The Slovenian Network of Forest Kindergartens and Schools

REZULTAT RAZPISA: vsebinsko oblikovan in natisnjen priročnik **Z OTROKI V PRAGOZD**, namenjen pedagoškim strokovnim delavcem, gozdnim pedagogom, naravoslovnim strokovnjakom in širši javnosti.

CILJNA POPULACIJA PRIJAVITELJEV: pedagoški strokovni delavci v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah.

*Izmed vseh prispevkov bomo izbrali najboljše, ki bodo objavljeni v tiskani izdaji priročnika **Z OTROKI V PRAGOZD**. Najboljši trije prispevki bodo nagrajeni, v kolikor bo na razpisu sodeloval celoten razred ali skupina, bodo nagrajeni tudi otroci.*

Sodelovanje lahko potrdite z izpolnjeno prijavnico, ki jo do 25. novembra pošljite na e-naslov: natalija.gyorek@kks-kamnik.si. V prijavi navedite ime in priimek prijavitelja ter naslov šole oziroma vrtca. V kolikor boste sodelovali individualno (brez sodelovanja otrok), podpis odgovorne osebe ni potreben. Za pristop k razpisu je izpolnjena prijavnica obvezna.

Prispevke bomo sprejemali do 16. maja 2016.

Za vse informacije in dodatna pojasnila smo dosegljivi:

mag. Natalija Györek Inštitut za gozdno pedagogiko, tel.: 031 670 034, E - pošta: natalija.gyorek@kks-kamnik.si

dr. Urša Vilhar Gozdarski inštitut Slovenije tel.: 031 261 524; E-pošta: ursa.vilhar@gozdis.si

Boris Rantaša, univ.dipl.inž. gozd. Gozdarski inštitut Slovenije tel.: 051 402 365; E-pošta: boris.rantasa@gozdis.si

KAJ ŽELIMO IZVEDETI?

Teme, ki jih želimo predstaviti v knjigi (priročniku) bodo različne. Zanima nas kako bi vi, kot pedagogi in oblikovalci vrednot, z lastnim pogledom, vizijo, pristopom, ki je lahko znanstveno-raziskovalen, poljudno-raziskovalen, poučen, življenjski, filozofski, družbeni, zasanjan, pravljičen, domišljjski, ..., otrokom, najstnikom, pa tudi odraslim razložili to enkratno življenje, zgradbo in delovanje pragozdnega ekosistema. Pri tem vam in nam lahko pomagajo tudi otroci, lahko se pa izziva lotite sami. Nekatere teme so bolj primerne za mlajše otroke, nekatere za starejše otroke. Teme, ki se posebej navezujejo na otroke, so označene s »smeškoti ☺«. Nekaj iztočnic smo vam nanizali v spodnjih vrsticah, vendar lahko razmišljate tudi o drugih temah. Skupaj bomo poskušali bomo odgovoriti na vprašanja kot so:

Kaj sploh je pragozd, kako nastane in v čem se razlikuje od "običajnega" gozda?

Zakaj rabimo pragozdove?

- ☺ Vaša razmišljanja in razmišljanja otrok.
- ☺ Kaj nam pripoveduje pragozd?
- ☺ Kaj nas uči pragozd?

Kdo so prebivalci pragozda in v čem se razlikujejo od prebivalcev »običajnega gozda« (rastline, mahovi, glive, živali)?

- ☺ Otroci naštevajo in prepoznavajo živa bitja običajnega gozda in pragozda – podrobnosti, razlike, ...

1. Pragozdni velikani:

- ☺ Otroci prepoznavajo drevesne vrste pragozda in jih primerjajo z »običajnim« gozdom.
- ☺ Otroci merijo premer, obseg, višino drevesa, ugotavljajo starost dreves pragozda, izdelajo svoj "kolot" za primerjavo starosti, ...
- ☺ Kaj nam pripovedujejo gozdni velikani?

2. Pragozdna tla:

- ☺ Otroci opišejo, tipajo, okušajo značilnosti tal, njihov pomen, primerjajo tla »običajnega« gozda in pragozda – podobnosti, razlike.

3. Pragozdna mikroklima:

- ☺ Otroci merijo temperaturo, padavine, zračno vlago, sončno obsevanje, opišejo vremenske pojave, primerjajo mikroklimo običajnega gozda in pragozda – podobnosti, razlike.

Vpliv človeka

4. Preteklo gospodarjenje – množično izsekavanje v prejšnjih stoletjih se je dogajalo tudi na območju današnjih pragozdnih ostankov.
  5. Daljinski transport onesnažil.
- ☺ Otroci predlagajo, kako ohraniti pragozdove v Sloveniji in svetu!

Obiskovalci v pragozdu

- ☺ Otroci kot obiskovalci pragozda oziroma rezervata, gredo v pragozd, kjer smo raziskovalci, pri učenju in igri uporabljamo vsa čutila, vendar v primerjavi z »običajnim« gozdom moramo bolj upoštevati dejstvo, da smo v pragozdu samo obiskovalci.
- ☺ Ohranjanje prihodnjim rodovom.
- ☺ Otroci rišejo zemljevid pragozda, rezervata: prepoznajo potok, večja drevesa in podrtá drevesa in sušice (*stoječa odmrta drevesa*), markantne skale, sovino duplo, morda brlog jazbeca?
- ☺ Otroci rišejo "svoj pragozd" z vsemi potrebnimi elementi.

Besedilo razpisa: dr. Urša Vilhar in mag. Natalija Györek

Prilogi razpisa:

Uredba o varovalnih gozdovih in gozdu s posebnim namenom, Uradni list RS št. 88/05, z dne 4.10.2005

Seznam pragozdnih ostankov in gozdnih rezervatov

Mreža gozdnih vrtcev in šol Slovenije
The Slovenian Network of Forest Kindergartens and Schools

Prijavnica za sodelovanje:

Z OTROKI V PRAGOZD

Naziv in naslov šole/vrtca:

Ime in priimek prijavitelja (prijaviteljice):

Kontaktne podatki (e-naslov, telefon):

Dovoljujemo objavo prispevkov, fotografij v priročniku. DA NE

Žig in podpis odgovorne osebe (ravnatelja – ice):

